

VÍNOU

SPOLUPRÁCE ČESKÝCH KNĚŽÍ

Řada XXXIII, 1

Vánoce 1988

Radost z Kristova narození
v srdcích nás i našich svěřenců

Vám vyprošuje

Váš

+ Jaroslav

Desetiletá cesta mravního obrození (Dopis z vlasti)

Letošní církevní rok vyhlásil Otec kardinál za rok bl. Anežky a zároveň za první rok desetileté přípravy na milénium sv. Vojtěcha. Tato desetiletá cesta mravního obrození a ozdravení je hluboce promyšlenou pastorační osou, kolem níž se, jak doufáme, shromáždí vzájemně oddělené a tlakem doby rozptýlené skupiny a proudy našeho duchovního života. Jakkoli se první kroky zdají malé a obtížné, jsme přesvědčeni, že nastoupená cesta bude mít pro církev v naší zemi i pro celé národní společenství zásadní význam. Je potěšující, že v rámci tohoto programu se shromáždili ke spolupráci představitelé všech řádů, mnohé významné kněžské osobnosti a katoličtí vzdělanci z řad laiků. Považujeme za nesmírně důležité, že vznikla pevnější platforma pro propojení živých duchovních proudů veřejně a ne-veřejně vystupující církve. Je potěšitelné, že program je stejně radostně vítán lidmi nejrůznějších generací. Z prvních ohlasů je zřejmé, že myšlenka výchovně-obrodného programu nalezla kladný a živý ohlas u řady umělců a vědců. Zaujala též širší okruh inteligence, ale především mnoho prostých zdravě uvažujících lidí, kteří sice nejsou věřící, ale stále výrazněji se církvi blíží. Ani ekumenický rozměr desetiletí není zanedbatelnou hodnotou a příznivý ohlas v řadách protestantů má svou váhu. Za důležité považujeme, že tato jistě velkorysá iniciativa vznikla v Čechách, a je proto platným argumentem, že Čechy jsou duchovně živé.

Je očividné, že při prosazování tohoto proudu budeme potřebovat Vaší pomoci, ale naléhavě prosíme, abyste pečlivě zvažovali čas i rozsah této pomoci. Je totiž zapotřebí, aby tato iniciativa zůstala prvořadě domácí záležitostí, má-li pomoci k rehabilitaci mravní prestiže země, jež je vlastí nás všech. Jinak však pevně doufáme, že se s celou láskou a svobodně

Není stránka

k proudu našich snah připojíte. Doufáme též pevně, že jste pochopili, jak vřele na Vás myslíme a s Vámi všemi počítáme z toho malého detažlu, že mezi poutní místa doporučená pro jednotlivé roky jsou zařazena místa v cizině, přístupná vlastně často jen Vám, nikoli nám.
 Pokoj Boží ať je s Vámi!

K minulému číslu jsme přidali text o této duchovní přípravě i "Kalendariu vojtěšského desetiletí". Komu chybí, ať si o něj napíše na naši adresu. Rok 1988 byl rokem bl. Anežky a všech, kdo se zasvětili službě nemocným a trpícím. Jeho tématem byla "služba životu": odpovědnost za lidské vztahy, životní prostředí a mír; zdravý rozvoj života jedince i společnosti; křesťanská alternativa komplexní péče o nemocné a strádající. Rok 1989 je rokem sv. Klementa Maria Hofbauera a Jana Nepomuka Neumanna a všech obránců duchovní dimenze života. Jeho tématem je "víra v moderním světě": hodnoty moderního člověka ve světle křesťanské víry; obrácení - osvobození z pout falešných bohů; vyvážení technické civilizace důrazem na mravní a duchovní sféru života.

ZE SPOLEČNÉHO PASTÝŘSKÉHO LISTU
 ČESKÝCH BISKUPŮ
 K PRVNÍ NEDĚLI ADVENTNÍ
 (27. listopadu 1988)

"Bratři a sestry, dnes vstupujeme do druhého roku přípravy na velké jubileum sv. Vojtěcha. Hlavní téma této přípravy je "víra v moderním světě". Proto ve světle prvního přikázání z desatera Božích přikázání, "v jednoho Boha věřit budeš", se chceme co nejvíce prohloubit ve víře, v životě z víry.(...)

V tomto duchu budeme si připomínat zvláště dva naše světce, kněze sv. Klementa Marie Hofbauera a biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Působili v době, kdy se proti dřívějšímu tradičnímu způsobu života začala prosazovat

civilisace moderního světa, se svými nejen pozitivními, ale také negativními projevy. (...)

Jako jsme se v prvním roce svatovojtěšského desetiletí zaměřovali na službu života, tak v druhém roce chceme pamatovat zvláště na ty, kteří se věnují vědeckým a technickým oborům ve světle víry. Jejich práci vyžaduje zvláště současný pohyb ve světě. Tato práce však musí být podněcována zvláště hodnotami duchovními a mravními, neboť bez nich by dnešní svět nemohl být pro člověka důstojným domovem.

V tomto smyslu řekl Svatý Otec Jan Pavel II. v promluvě k vědcům a studentům v roce 1980: "Zápas o humanismus, který se může stát základem vývoje v třetím tisíciletí, povede k úspěchu jen tehdy, když vědecké poznání naváže znovu vztah k té pravdě, která je člověku zjevena jako Boží dar. Lidský rozum je velkolepý nástroj poznání a utváření světa, ale k tomu, aby uskutečnil veškeré bohatství lidských možností, potřebuje se rozum otevřít Slovu věčné Pravdy, které se v Kristu stalo člověkem."

SVATOŘEČENÍ BLAH. ANEŽKY

se blíží pomalu ale jistě. Řím je prý věčný a příslušná kongregace se zřejmě podílí na této věčnosti. Je ovšem nutné uznat, že za pontifikátu Jana Pavla II. pracuje tato kongregace na větší obrátky, než na jaké byla zvyklá, vždyť skoro každý měsíc je nějaké svatořečení nebo blahoslavení. Věc naší blahoslavené Anežky už díky Bohu prošla komisí historiků a teologů, nyní je na komisi kardinálů, která je už poslední. Lze tedy skutečně doufat, že na jaře

by už mohlo padnout konečné rozhodnutí ve veřejné konsistoři, stanovení data kanonisace pak už bude jen technickým problémem. Ohled na vlast si vyžádá v každém případě nějaký měsíc na přípravu, lze proto realisticky počítat s pozdním létem či podzimem 1989.

Víc dnes nelze sdělit. Lze však připomenout, že už máme dva skutečně pěkné obrazy budoucí světice (jeden v olejomalbě od malíře ikon Tause z Německa, druhý reliéf v lípovém dřevě od Mistra J. Dostála z Holandska, pracuje se snad už i na velkém obrazu pro vlastní obřad svatořečení). Příspěvky a dary přicházejí stále po kapkách, doufáme však, že po oznámení definitivního data se ty kapky slejí ve vydatný déšť.

-oOo-

SVŮJ POZEMSKÝ EXIL SKONČILI:

Fr. Karel Petr Menhart O.P.

Zemřel ve Vídni 7. ledna 1988 ve věku 63 let. Po vysvěcení v Českých Budějovicích v r. 1949 pracoval čtyři roky jako kaplan, pak byl uvězněn, po propuštění přeškolen na elektrotechnika. V r.1962 onemocněl rakovinou hrdla a zachránil si život operací za cenu ztráty hlasu. V r. 1969 přišel do Rakouska, v letech 1971-82 působil jako archivář diecéze feldkirchské. V r. 1983 vstoupil do noviciátu k dominikánům, věčné sliby složil 22. listopadu 1987, už na loži, které se mělo stát úmrtním.

Ve svém těžkém žití prahnul po lásce, kéž se mu jí nyní dostane v jejím věčném Zdroji.

Msgr. Dr. Ludvík Němec

Kdo by neznal aspoň podle jména tohoto budovatele naší české kaple v Národní svatyni amerických katolíků ve Washingtonu D.C., který zemřel ve Filadelfii 22. června 1988! Narodil se 10. října 1913 ve Starém Městě u Velehradu. Ačkoliv studoval teologii v Praze a působil jako kněz v diecézi litoměřické - na arciděkanství v Liberci - zůstal vždy poctivým Moravánem, jak o tom svědčí jeho knihy o arcibiskupu Stojanovi a o sv. Hostýnu.

P. Němec se cítil povolán k historickému bádání, ale, jak už se to přiházelo členům jeho generace, mnoho klidu k němu nenašel. Z Liberce musil uprchnout do Západního Německa, odtamtud se přes italské Bagnoli dostal do Spojených Států, tam pracoval nejdříve v Jižní Dakotě, až se mu pak s pomocí svatoprokopského opata podařilo dostudovat na Katolické universitě ve Washingtonu D.C. Jeho kniha "Church and State in Czechoslovakia" je vlastně rozšířenou disertační prací z té doby. Potom následovalo vydání knihy "Infant of Prague", která se prý stala bestsellerem. To se už Dr. Němec dostal do Filadelfie, která se stala jeho druhým domovem po krátkém pobytu v Pennsylvanii. Učil tam nejdřív na universitní koleji Rosemont, později pak v dívčí koleji Chestnut Hill, kde jsme ho zastihli při mezinárodním eucharistickém kongresu v oné metropoli. Jak známo, Dr. Němec udžoval také dobré styky se svým bývalým profesorem Františkem Dvorníkem, kterému věnoval i své historické spisy.

Poslední své síly zasvětil Otec Ludvík budování zmíněné České národní kaple ve washingtonské mariánské svatyni. Nebylo jistě snadné sehnat fondy, ještě nesnadnější snad bylo sjednotit tvrdé české hlavy, které přicházely s různými někdy protichůdnými názory. Jen nesmírné houževnatosti Msgre. Němce se podařilo, že kaple byla uskutečněna i zaplácena.

Msgr. Němec byl ochoten dát své organizační schop-

nosti i k zajištění Nepomucena. Už mu však docházely síly. Svízelná ledvinová choroba, která vyžadovala stálé dialyzy, ho vyčerpávala a nakonec zdolala. Odešel do věčné vlasti, kde ho jistě přivítali přátelé, kterým za svého života věnoval tolik lásky i času: Pán Ježíš ("Infant of Prague"), Panna Maria ("Our Lady of Hostýn"), sv. Jan Prachatický (Neumann), a celé "České nebe", které září ve washingtonské kapli, i čeští mučedníci padesátých let (včetně kardinálů Berana a Trochty), kterým věnoval svou diserta-ci. Kéž se tam za nás u Božího trůnu přimlouvá!

Ve vlasti

zemřeli dva spolubratři, které dobře znala první poválečná generace nepomucenských bohoslovců: 21. ledna P. Vítězslav Koza, 18. února Dr. Jaromír Tobola.

Slávek Koza (ročník 1923), měl život velmi těžký. Po svém vysvěcení na kněze v Římě v r. 1948 se vrátil do vlasti, kde byl brzy souzen jako vatikánský špión a poslán do uranových dolů v Jáchymově. Tam mu zničili zdraví, takže už nikdy nebyl docela v pořádku. Jako kněz mohl v duchovní správě jen vypomáhat (na tzv. "šestnáctku"), ale i to bylo stále obtížnější. Musila mu totiž být amputována pravá noha až nad koleno, před smrtí mu hrozila amputace i nohy levé. Byl prý velmi statečný.

Otec Tobola (ročník 1916, na kněze vysvěcen v r. 1940), byl nadaným biblistou, po válce dokončoval v Římě svůj doktorát. Ani on se však nemohl dostat k svému oboru, vždyť víme, jak to dopadlo s olomouckou fakultou. P. Tobola si však zachoval vždy dobrou náladu a zůstal prý takovým šprýmařem, že když ho při stole náhle ranila mrtvice, přítomní se domnívali, že žertuje. Kéž jsou už mezi těmi, "kdo přišli z velkého soužení: roucho si do běla vyprali v Beránkově krvi!"

(Členové Vincula Missarum nedostali žádnou zvláštní zprávu,

protože nikdo z výše uvedených do Vincula Missarum nepatřil.)

NOVÍ ČEŠTÍ KNĚŽÍ

26. března vysvětil sanktgallenský biskup na kněze českého jáhna Martina Machytku. Martin je jeden z nás, svou cestu ke kněžství začal v Nepomucenu, pak se však rozhodl dokončit ji studiem v Řezně a dát se vysvětit pro diecézi sanktgallenskou ve Švýcarsku. Na nás však nezapomněl, v listopadu prý dokonce začal sloužit mše sv. pro naše krajany v St. Gallen, kde kdysi našim krajanům sloužil P. Vilém Vondra.

I když nepatří přímo do našeho presbyteria, vítáme Otce Martina v kněžském společenství a provázíme ho bratrskými modlitbami. Pokoj s Tebou, Otče Martine!

-oOo-

Mezi jáhny, které Svatý Otec vysvětil na kněze o svátku nejsvětější Trojice 29. května byl také český jesuita Richard Čemus, syn pražské rodiny, která se v r. 1968 uchýlila do Německa. I Richard prošel, po začátečních teologických studiích v diecézi svého exilního bydliště (německý Frýburk) Nepomucenem, pak však našel svůj duchovní domov v české provincii Tovaryšstva Ježíšova. Příští rok bude ještě končit svá speciální studia na Orientálním ústavu v Římě. I Tebe, Rýšo, vítáme v našem kněžském společenství stmeleném modlitbami nás všech. Pán Tě provázej!

JÁHENSKÉ SVĚCENÍ

přijal při naší pouti v Ellwangen z rukou českého biskupa Škarvady Jan Vokál.

Byl jím inkardinován do diecéze královéhradecké, odkud, jako rodák z Hlinska v Čechách, pochází.

Toho času je na jáhenské praxi v diecézi Saint Paul and Minneapolis, pod ochranou Msgr. Esterky, vikáře Českého biskupa pro Severní Ameriku.

NAŠE JUBILEA

Tato rubrika má částečně na svědomí, že Vinculum vychází tak pozdě. Není totiž opravdu snadné všechny zaregistrovat a žádné nevynechat. Redaktor dělal, co mohl. A prosí všechny čtenáře, aby se pomodlili zvlášť za ty zapomenuté: v naší bratrské lásce zapomenění nesmí existovat.

Před 100 lety

založil v Českých Budějovicích P. Václav Klement Petr kongregaci Bratří nejsvětější Svátosti, tzv. petriny, kteří se ve vlasti stále velmi dobře drží

zemřel svatý Don Bosko, zakladatel našich salesiánů; s nimi jsme toto jubileum oslavili poutí do Turína

byla založena kongregace Školských sester sv. Františka, která má svůj generální dům v Římě

se narodil v Plzni pozdější kardinál Josef Beran, arcibiskup pražský; bylo by jistě vhodné toto jubileum, které připadá na 29. prosinec, připomenout i našim věřícím.

Před 80 lety

se narodil prelát univ. prof. Dr. Josef Rabas, věrný syn diecéze litoměřické.

Před 75 lety

se narodili naši spolubratři: břevnovský opat Anastáz Opasek OSB, apoštolský protonotář Dr. František X. Planner, bývalý rektor Nepomucena, kanovník basiliky Panny Marie Sněžné v Římě, Otec Jiří Svoboda, duchovní správce Čechů v kanadském Winni-

pegu, palottin Johannes John, farář Jaroslav Rauwolf, augustinián Václav Sedláček.

Před 60 lety

spatřili světlo světa: P. Jan Birka náš duchovní správce ve Švýcarsku (Luzern), Dr. Jozef Hurton, farář v Jižním Tyrolsku, původně inkardinovaný do litoměřické diecéze.

Před 50 lety

byli vysvěceni na kněze: benediktinští opati Maurus Werzich (Emauzy) a Anastáz Opasek (Břevnov), palottin Johannes John, Otec Jiří Svoboda z Winnipegu, Otec Oldřich Trnka z Londýna;

vstoupili do řádu: převor Cyril Stavěl OSB do opatství emauzského, P. Jan Lang SJ k jezuitům.

Před 45 lety

byl vysvěcen na kněze P. Alois Křivánek, tč. farář a budovatel muzea v kanadské Manitobě.

Před 40 lety

přijali kněžský svěcení naši spolubratři: Msgr. Karel Fořt, Dr. Josef Hrbata, P. Pavel Knespl O.F.M.Cap., P. Angelus Staffa O. Praem., P. Cyril Stavěl OSB; ze staronepomucenských, kteří se vrátili ještě do vlasti, P. Bohumil Kolář, zesnulý P. Vítězslav Koza, P. Jan Veselý.

Před 30 lety

byli vysvěceni na kněze dp. Václav Plíšek, P. Zdeněk Čížkovský OMI a P. Zdislav Umlauf OP..

Před 25 lety

byli vysvěceni na kněze naši misionáři Msgr. Petr

Esterka a P. Josef Šimčík SDB.

Před 20 lety

zemřel dp. Zdeněk Švéda, překladatel misálu a Nového zákona.

Před 10 lety

se ujal řízení Nepomucena prelát prof. Dr. Karel Vrána. Tehdy také odešel na věčnost dp. Václav Soukup.

-oOo-

Uoěnlivá prosba: Chtěli bychom Vám dát do ruky, jak jsme o tom už psali, jakýsi schematicus našeho kléru a řeholních sester. Část z Vás odpověděla, někteří se však vůbec neozvali. Ať se pak neurazí, až najdou za svým jménem prázdné místo. Jde nám o tato data: příjmení, jméno, narozen kde a kdy, vysvěcen kde a kdy, inkardinován do které diecéze nebo řeholní společnosti, působí v jaké funkci v které diecézi, adresa, telefon, případně fotografie. Řeholní sestry ať sdělí to, co se na ně vztahuje; pokud nosí závoj (a většina českých sester se za něj nestydí), nemusí prozrazovat svůj věk (pod závojem se totiž tak snadno nepozná). Ty, kdo sice mají své jméno ve veřejném telefonním seznamu, ale bojí se ho sdělit nám, ujišťujeme, že budeme respektovat jejich přání a jejich adresu neuvеdeme.

ČESKÉ LITURGICKÉ KNIHY

V minulém čísle jsme oznamovali, že už vyšla kniha **DENNÍ MODLITBY CÍRKVE**, která je určena pro nekněze, protože neobsahuje Modlitbu se čtením (Officium lectionis, čili dřívější Matutinum). A vyslovi-li jsme naději, že kněžský breviář vyjde do vánoc. Jak už to bývá, do vánoc se to nestihne. Upněme se tedy na příští velikonoce (dovedeme si představit, jakých obětí si vyžadují opravy sazby provedené na počítači odborníkem, který nezná češtinu?). Jak jsme však už psali, výtisky pro nás v exilu si

objednáme a zaplatíme zvlášť. Abychom věděli, kolik výtisků si máme dát přitisknout, přijímáme už závazné objednávky celého trojdílného breviáře pro kněze. Cenu zatím neznáme, bude více méně odpovídat ceně breviáře v jiných jazycích, vázaného v plastice.

Máme však na skladě jiné liturgické knihy v českém jazyce, které si můžete objednat už nyní na adrese: Centro "Velehrad", Via Concordia 1, I-00183 ROMA. Jde o tyto knihy:

ČESKÝ MISÁL (Normální oltářní misál pro celý rok). Cena 60.000 Lit anebo protihodnota v jiné měně.

MEŠNÍ ŘÁD S MODLITBAMI NAD DARY A PREFACEMI (Specialita České liturgické komise: je to kniha o 550 stránkách, v níž jsou všechny texty, které zpívá kněz při slavné liturgii, s notami). Cena Lit 40.000. ✓

ZPĚVY S ODPOVĚDÍ LIDU (Jakýsi liturgický kancionál o 400 stránkách velkého formátu, s nápěvy responso-priálních žalmů a zpěvů pro Svatý týden.) Cena Lit 40.000. ✓

DENNÍ MODLITBA CÍRKVE (Breviář pro nekněze), který obsahuje v jednom svazku pro celý rok Ranní chvály, Modlitbu uprostřed dne, Nešpory a Modlitbu před spaním. (Všechny tyto texty budou obsaženy v kněžském breviáři). 1.865 stránek, Lit 50.000. ✓

HYMNY. V novém breviáři se vyskytuje velký počet původních hymnů, "nesmírné bohatství básnické tvorby náboženského obsahu, které nám zanechali naši předkové za půl tisíciletí". Pro společenství, kde chtějí Modlitbu církve zpívat, vyšel tento kancionál s nápěvy všech těchto hymnů. 430 stránek stejného formátu jako breviář, cena zatím neznáma. ✓

Aby bylo jasno: K normální liturgii potřebujeme **MISÁL, LEKCIONÁŘ** (ten vyšel v Praze, proto ho nemůžeme dodat) a **DENNÍ MODLITBU CÍRKVE**. Všechny ostatní knihy slouží jen pro liturgický zpěv (v normálním misálu např. není nápěv prefací).

Kromě toho je stále ještě na skladě kniha **OBŘADY POKÁNÍ**, 206 stránek velkého formátu v plastické vazbě. Obsahuje liturgii svátosti smíření s absolucí a různými biblickými čteními pro přípravu na tuto svátost. Cena Lit 20.000

NEPOMUCENUM

Tento rok nám Pán Bůh zřejmě žehná. V Nepomucenu je tč. nějakých dvacet bohoslovců nekneží, z toho osm českých. Čechů se letos hlásilo nově osm, šest je už v koleji, dva ještě zápasí o visum do Itálie. Během psaní tohoto čísla se hlásil ještě jeden, už devátý. Kromě nich studují ještě další dva mimo kolej (jeden v Itálii, druhý - z jazykových důvodů - v Rakousku) a další čeká na asyl v Německu. Dohromady tedy studuje tento rok v cizině pro naše diecéze deset bohoslovců, další čtyři čekají v různých státech tzv. Svobodného světa na visum do Itálie.

NEZAPOMENOUT!

- 1) Odeslat data pro schematismus našich kněží a řeholních sester.
- 2) Poslat závaznou objednávku kněžského breviáře (DENNÍ MODLITBY CÍRKVE).
- 3) Objednat si případně některé z liturgických knih, které máme na skladě.

-o0o-

K příštímu číslu chceme přiložit adresář - schematismus. Jeho hodnota závisí na Vaší spolupráci.

BŮH NÁM ŽEHNEJ V NOVÉM ROCE!